

Handläggare: Inger Nilsson
Telefon: 508 23 305

Rapport från tillsyn av Helenedals gymnasiesärskolas korttidstillsyn 2008

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har den 27 november 2007 gjort tillsyn vid Helenedals korttidstillsyn, Katrinebergsbacken 12, 117 61 Stockholm. Närvarande vid tillsynen var från Helenedal föreståndaren Malin Thomaeus och Marita Utterström, vårdare och samordnare för fritidsverksamheten. Från stadsdelsförvaltningen deltog administrativa sekreteraren Inger Nilsson.

Föregående tillsyn genomfördes den 20 november 2007.

Verksamheten

Helenedals gymnasiesärskolas korttidstillsyn är en verksamhet enligt 9 § punkt 7 LSS för barn och ungdomar med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Arton platser finns i korttidstillsynen som är integrerad med skolan både verksamhets- och lokalmässigt. Föreståndaren är också rektor för skoldelen av verksamheten.

Huvudman för verksamheten är Stiftelsen Årsta gård, som verkar på läke-pedagogisk grund.

Lokaler

Skolan och korttidstillsynen är inrymda i en gammal k-märkt skolbyggnad i Liljeholmen, nära allmänna kommunikationer och service. Lokalerna är inte tillgängliga för personer med rörelsehinder, eftersom hiss saknas till det övre våningsplanet. Under året har lokalerna målats om och viss ombyggnad har skett så att ett nytt litet klassrum/vilrum har tillkommit.

Efter synpunkter från Arbetsmiljöverket har under 2007-2008 ergonomiska förbättringar gjorts i lokalerna i form av ny belysning och akustikplattor.

Ungdomarna

Eleverna på gymnasiesärskolan är i åldrarna 16-21 år. Skolan har f.n. totalt 28 elever, varav 16 går på korttidstillsynen. Ungdomarna kommer från olika stadsdelar i Stockholm och från kranskommuner och bor antingen hos sina föräldrar eller i gruppbostad. Några av ungdomarna bor i den närbelägna gruppboistaden Liljebo som också drivs av Stiftelsen Årsta gård.

Innehåll i verksamheten

Helenedal betecknar sig som en heldagsskola, med skolgång från kl. 8.15-15.00 (onsdagar till kl. 13.00, fredagar 14.30) och fritidsverksamhet efter skoldagens slut och fram till 17.30. Alla är dock inte kvar så länge, utan hemgången börjar redan vid 16-tiden. Ibland blir elever kvar på Helenedal längre än de ska på grund av att samåkningen genom färdtjänsten inte fungerar. De som behöver korttidstillsyn på morgonen har möjlighet att komma redan kl. 7.30.

Under skoldagen är eleverna uppdelade i grupper, varav några har hela utedagar och några är kvar på Helenedal.

Målet med korttidsverksamheten är att eleverna ska få möjlighet att leva som andra ungdomar och kunna utveckla sina intressen. Verksamheten är inriktad på sinnesstimulering samt utveckling av självkänsla och identitet och ses som ett komplement till den träning som ges i skolan.

När undervisningen är slut för dagen har man samling och därefter sysslar eleverna antingen med dataspel, musik, pyssel, målning eller annat. På onsdag-eftermiddagarna gör eleverna något som de själva valt, t.ex. bowling eller ridning. Den valda aktiviteten gäller för en termin i taget. Under skollov är erbjuds korttidsverksamhet på heltid och man gör då utflykter till bl.a. 4H-gården i Eolshäll, simhallar, bio eller museer.

En grupp elever är i köket hos kocken och får undervisning av honom. All mat är ekologisk och lagas på plats.

Personaltätheten är hög, eftersom en del elever behöver en till två personer vid sin sida på grund av t.ex. sociala svårigheter eller särskilda medicinska behov.

Personal

Vid Helenedal finns totalt 23 heltidstjänster, varav 12 tjänster är fördelade på 14 vårdare som arbetar både i skolan och inom korttidstillsynen. Övriga 12 anställda arbetar endast inom skolan. En av vårdarna är samordnare för korttidsverksamheten. Hela personalgruppen utgör ett enda arbetslag.

Föreståndaren är fritidspedagog med utbildning som Waldorflärare och rektorsutbildning från Lärarhögskolan. Övrig personal har olika utbildningar, bl.a. som vårdare, förskollärare, undersköterska, psykolog och hantverkspedagog. I köket arbetar en kock och en assistent. Könsfördelningen bland personalen är jämn.

En person har slutat under året och en har nyanställts.

Under 2009 kommer elevantalet att minska vid skolan på grund av lokalbrist. I samband med det sker även en minskning av antalet anställda.

Kompetensutveckling

Introduktionsutbildning för nyanställda medarbetare hålls under en helg en gång per år och därefter erbjuds olika kortare internutbildningar samt en längre läkepedagogisk utbildning (en dag per vecka i tre år).

Tre vårdare och en lärare går en dag i veckan på en treårig grundkurs i läkepedagogik. Flera medarbetare har gått på kurser i teckenkommunikation genom Studiefrämjandet. Målsättningen är att alla medarbetare ska ha grundläggande kunskaper i teckenkommunikation. Medarbetare har också deltagit i utbildning om autism samt gått livräddningskurs.

Vid behov anlitas handledare med KBT- inriktning. Elevhandledning av psykolog ges en gång per månad.

Samverkan och dokumentation

Samverkan med socialtjänsten har blivit bättre såtillvida att biståndsbedömarna nu i högre utsträckning skickar beställningar/beslut om insats. Socialtjänstens deltagande i planering och uppföljningar är dock fortfarande inte så bra, utan handläggarna kommer huvudsakligen när det är dags att planera för övergång till daglig verksamhet.

När en ny elev börjar hålls möte med föräldrarna för att upprätta en individuell studieplan för skoldelen av verksamheten. Studieplanen görs för ett år i taget och stäms av vid utvecklingssamtal med föräldrarna. Någon särskild genomförande-

plan för korttidstillsynen görs inte, utan fritidsverksamheten planeras och diskuteras vid de vårdarmöten som hålls en gång per vecka.

Löpande anteckningar förs vad gäller skolarbetet. För fritidsverksamheten finns ingen löpande dokumentation, men anteckningar görs när något särskilt inträffar. Anteckningarna förvaras i låst arkivskåp som alla medarbetare har tillgång till.

De elever som så önskar har en kontaktbok som följer dem mellan hemmet och skolan - korttidstillsynen. I boken får endast fakta skrivas, inga värderingar.

Elevvårdskonferens hålls två gånger per månad med deltagande av rektor, elevansvarig lärare och vårdare. Elevens boende bjuds också in till konferens som genomförs utifrån en särskild mall och tar upp både pedagogiska, medicinska och terapeutiska frågor.

I en akutpärm finns riktlinjer för vad som ska göras om något händer, t.ex. om en elev rymmer eller blir akut somatiskt dålig.

Kvalitetsarbete

Stiftelsen Årsta gård har en egen kvalitetspärm som även omfattar Helenedal.

Rutiner finns för anmälan enligt Lex Sarah som innebär att verksamhetsansvarig skriver anmälan och rapporterar den till Stiftelsen Årsta gårds styrelse. Vidtagna åtgärder rapporteras till styrelsen och alla berörda parter.

Sekretessfrågor tas upp både på vårdarmöten och arbetsplatsträffar.

Blanketter finns för klagomålshantering och för avvikelshantering.

I den kvalitetsredovisning som upprättats för skolan finns också uppgifter om korttidstillsynen.

Övrigt

De elever som behöver medicin får den av föräldrarna, varför ingen delegering till personalen behövs.

Sammanfattande bedömning

Korttidstillsynen är genomtänkt och väl integrerad med ungdomarnas skolgång och boende. Verksamheten bedöms i huvudsak uppfylla de krav som ställs i gällande lagar och föreskrifter för verksamhet enligt LSS. Dock behöver man se över dokumentationen så att den i högre grad överensstämmer med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:5) *Dokumentation vid handläggning och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS* vad gäller genomförandeplaner och journalanteckningar.